

ILLVSTRISSIMO FRANCIÆ CANCELLARIO.

GE MINA hic in una effigiem dedico (Illustrissime Cancellarie) & Regis, & tuam. Imago scilicet ipse es regia maiestatis, non muta illa, cuiusmodi deorum coli simulachra consue-
rant, sed viua vocalisque, quales fuisse memorant in vetustate paucas, que numinum suorum oracula reddebant. Verum hoc interest, quod vocem ipsam commodaret deus aliquis, tu Regi commo-
des tuam; ille præsidis duntaxat numinum oracula canerent; tu & regia persepe, & frequentius tua proferas; neque aliam sis ob causam edendis regis adscriptus, quam quod idonea viderentur tua, que
regio nomine funderentur. Neque vero dignius unquam maiestate sua reges nostri, quam per te, loquuti sunt. Nunquam ab ipsis sapientius de repub. de iure sanctius, de sacris religiosius responsum
est. Habebas scilicet & a natura & a virtute pronisum, unde tanto muneri sustinendo par es. Iustitiam tibi suam non commisit Ludouicus Iustus, sed in te repertam regia potestate instruxit: non
dedit maiestatem, sed quam inuenit in te, regiam auctoritate sua fecit. Debes hoc principi, quod splendorem illum acceperis regie maiestatis: debet tibi princeps, quod maiestatem suam tot or-
namentis illustrum reddideris, tot doctrinis admirabilem, tot venerandam virtutibus, tanta religione sacrosanctam: debent vero & virtutes & doctrine tibi, quod in eo dignitatis, quem obtines, gradu
collocatæ sint. Et virtutes quidem quam non sint ingrata, libens agnosco: doctrina vero quam tui memores beneficii, si experiri ipse præ modestia non vie, immortalitas intelliget. Harum e numero per
me hodie Medicina prodit, non ostentande virtutis sue gratia, sed profuturæ clientelæ. Quidquid enim hæc sibi aliorum causa gratuletur, quidquid tua possit: parum se fatebitur posse, dum prorogan-
do tibi in æternitatem vitæ deesse sibi facultatem intuebitur. Hoc enim uno, satis officio suo facere, satis meritis tuis, utinque possit. At si vitæ nequit, nominis certe perennitatem, conspirantibus artium cæ-
terarum studijs officijque, tribuet. Ego partes in illo choro meas, dum viua, sustinere non cessabo, officijque tuam, tanquam & regie maiestatis, & heroicæ virtutis imaginem, utroque nomine reli-
giosissime colendam, orbi terrarum offendere. Interim donarium hoc quamlibet tenue, quod ad eam appendi, sempiternæ deuotionis pignus esto.

QVÆSTIO MEDICA. QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXIX. NOVEMBRIS M. ABRAHAMO THEVART, Doctore Medico, Præside.

An Arthritis Thee Sinensium?

CORPVS nostrum circulus est: in hoc humani rotantur casus; vnum ortus & occasus limen; Animarum vna ad vtrasque cæli portas via: cur ita? idem partium principium & finis, idem & morborum. Quolibet pars ab
omnibus accipit & omnibus dat; venit caput, caput carnis ac ventri, & relique omnes mutui inuicem sibi granularum officijs, scilicet, si natura sui semper iuris esset, commercium. Cælestis hæc nostre fortis *divinitas*
sapienter que regit mundum emula, iugi illa indefensa que motus reciprocatione machinam cui præest temperat, & quos ad ipsi præditi irrigationem & fecunditatem quoquoersum deducit suaue-rubentis humoris riuulos à
pituitæ labe confernat. Verum quid? ubi supra naturam audemus, que pñis inerat hæc fluxus & refluxus perennitæ officiorum communicatio, funesta euidit vitiis propagatio: Hinc frequentes partium internarum
ab exterioribus labes, frequentior ab internis ad externas *transmissio*, frequenissimi demum ab vniuerso corpore ad articulos decubitus, unde ducta à partibus affectis appellatione Arthritis.

FATALIS mors à naturâ temper: A parentibus dispositio ad morbos non raro: Morbus à nobis pendet seipsum. Arthritis infidelis feminis infidelius aliquando est germen: plerumque ipsis parentibus progenies vitiis or
fundi, quem ab ipsis accepit, integritatem corrumpit, & dum intemperantiæ pandit suum cunctis que ex eius sinu sobolefcunt, patet affectibus. Frustra de aus & proavis conqueritur arthritis qui Bacchum & Venere sibi
in parentes assumit: Bacchus non magis emollit carnes quam neruos, nec facile dixeris vtrum iure potiori iuuenis an senex olim depictus fuerit. Speciosioris iuuentutis vt est largitor, sic præcox & immaturus senii est author. Venus
que animæ præbet inuincibilia, corporis vt plurimum diruit fundamenta: & vt nobis præfuit ad ortum, ita, si insulam missionem non habet, præliatur ad interitum, hanc viuendi legem qui sequuntur, dum hæsitant genio, ven-
us, defraudat, dumque cæco appetitu à cæciore imaginatione ducto seruati, tum partes in quibus ambæ illæ facultates dominantur, hepar nempe & cerebrum debilitant, tum membrorum que suæ libidini famulantur, artuum
dico compaginem & robur frangunt; hinc serola multa colluuiis stibulatur in venis, que vbi multitudine nature grauis euasit, aut nimia cunctatione sibi comparauit aculeum, in articulos tandem, conformatione, situ, & ac-
citiâ debilitate excipiendo fluxionibus imprimis idoneos, operâ facultatis excreticis effunditur: sicque pro quadruplici articulorum, quos dolor obidet, differentiâ, quadruplicem arthritidis speciem curandam proponit.

ARTHRITIS non tñ morbus esset quam Panacea si aspergeretur Nepenthe. In hac exteriora dum fordes, nititur vt plurimum interna, sicque paucis occasio mortis, plerisque causa senectutis existit. Naturâ dicas hoc in casu
prudentum Imperatorum more se gerere, qui vt ab hostibus defendant vrbis pomeria, non raro cum burbutis suburbia. Quid itaque, an idem dum arthriticus hygeam vocat in vota medicas adhibere manus ad vulnera pastor ab-
negat? Sanè permolestem illud est quodcumque inde natura sibi polliceatur beneficium, dumque hæc corporis nostri sospitatrix procellosam, cuius mole obrueretur, longè amandat colluuiem, hostis sibi infensissimi, doloris
nempe cadit in manus. Huic igitur suppetias ferat Medicus, & quem illa ab arcis suæ penetrabilibus eiecit tyrannum ipse extra vallum proterbet. Certa procul dubio ipsum manebit victoria, si que paribus principibus inuast
sunt intemperies extinguat; si quibus fouetur hostilis exercitus comæatus intercipiat, cuiusque tandem discantur reliquias.

ANNIBAL est ad portas, stringatur ferrum, falleris si parcas cruori, tanta perniciis nisi magnâ sanguinis lacuâ premi non potest: molliori manu si etactes, ferocior euadet; si fortiori, comprimet spiritus, hac ratione qui
transsunt latices ripasque nesciunt, deferuescent & bella plusquam quilla que per totum corpus seculum rescindunt. Cautè tamen hostem aduersâ fronte percutias, stultum est contra torrentem à directo obniti: si lapis cuni-
culos age, & vt fiat armorum diuerso partes oppositas feri, interim fomentis & delinimentis fallendis est aduersarius, imò & aliquando si infest acutus, & impares videantur vires, somno, Narcoticorum opè, se-
peliendus. Tunc temporis natura colligat animos, & quem aperto Marte lacessere periculo dixisset, profligabit ex insidijs. Compositis hæc indultis moribus, radices mali mox rescandæ, falcem subministrabit purgan-
tione classis: Verum vt tutius eas, leniori gradu progredere: solet hic morbus leuionibus cedere, recrudescere vberementionibus. An tamen interdum Achilles erit locus? aliquando sanè, sed non nisi summâ cum præmedita-
tione id faciendum. Superest vt fluctuant per articulos reliquias dissipemus; partiumque ab illâ irruptione effusarum reficiamus ruinas.

PEREGRINATVR in Medicina quæ remedia peregrina non admittit. Natura quidem in iis que ad sui conseruationem necessaria sunt nullibi deficit, iis omnibus que sibi extrinsecus accidunt vbique non prouidit. Cuiuslibet
geni fundit humo facilem victu iussissima tellus; cuiuslibet morbo proprium vbique non suggerit præditi sunt vniuerso medicamento cælestis quædam virtus, hæc maxime prægnant plantæ que primos solis afflatus excipiunt.
Extremos curat mercator ad Indos, inde certum Arthritis tum præcauendæ tum discutendæ deuchet Alexipharmacum. Nascitur in fœlic Sinensium solo pretiosus quidam frutex Thee vocant indigenæ. Hæc planta Phœbi
est primus amor: in hanc sparsit salubris succos ambrosiæ. Foliorum eius exsicicatori drachma vna in aqua feruentis fœliximarum coniecta ebulliat donec subrubrum & subamarum percipiat decoctum, hoc cola atque inde
saccharo pñis temperat ieiunus, à pastu etiam sorbe, si non immortalitatis saltè vitæ longioris pharmacu hausisti. Calefacit in primo gradu, siccat ad principij secundi, nulli non parti consociat, ventriculum corroborat, appe-
titem promouet, coctionem iuuat, crapulam soluit, iecoris tonum seruat, lienem defæcat, renes deterget, cerebrum animat, lumen vices implet, totius corporis colluuiem exhaurit, spirituum irradationem accelerat, lassitudi-
nem emollit, artus libiores reddit: dicam paucis, diuino hoc poculo venientem & abeuntem arthritidem excipiat arthriticus.

Ergo Arthritis Thee Sinensium.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRI.

M. Isaacus Renandor.
M. Antonius Morand.
M. Petrus Regnier. Prof. Botan.

M. Ioannes Hamon.
M. Ioannes Maurin.
M. Simon Boulos.

M. Claudius Germain.
M. Germanus Preaux.
M. Petrus le Comte.

Proponebat Lutetiæ PETRVS CRE SSE', Parisinus, Anno Domini M. DC. LVII.